

Granskningsrapport

ÖVERSIKTLIG GRANSKNING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING
OCH BALANSKRAVET I ÅRSREDOVISNING 2023
EKSJÖ KOMMUN

Kommunrevisionen Högländet
| Aneby, Eksjö, Ydre, Höglandsförbundet |

Diarienummer: KLK 2024/44
Datum: 2024-04-04
Handläggare: Jens Eriksson
Organisation: Revisionskontoret, Eksjö kommunrevision

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	1
1.1 Uttalande vid granskning av måluppfyllelse i årsredovisningen.....	1
1.2 Uttalande vid granskning av efterlevnad av balanskravet i årsredovisningen	1
2. Bakgrund	2
3. Syfte och revisionsfrågor	2
4. Avgränsning.....	3
5. Revisionskriterier	3
6. Metod.....	3
7. Resultat av granskningen	4
7.1 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning.....	4
7.2.1 Finansiella mål.....	5
7.2.2 Verksamhetsmål.....	6
7.2.3 Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning	7
7.3 Balanskravet	9

1. Sammanfattning

På uppdrag av kommunens revisorer har Kommunrevisionen Högländet utfört en översiktlig granskning av huruvida Eksjö Kommun har uppfyllt målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning samt efterlevt balanskravet, så som dessa presenteras i årsredovisningen per 31 december 2023.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Kommunrevisionen Högländets uppdrag är att granska måluppfyllelse och balanskravet i årsredovisningen för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

1.1 Uttalande vid granskning av måluppfyllelse i årsredovisningen

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Det åligger revisorerna att bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Verksamhetsmål

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet är delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

1.2 Uttalande vid granskning av efterlevnad av balanskravet i årsredovisningen

Balanskravet

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

2. Bakgrund

Enligt kommunallagen (KL) 12 kap 1 § är kommunens revisorer skyldiga att årligen granska all verksamhet inom styrelse, nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. Revisorerna ska bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen tillräcklig. De ska även bedöma om resultaten i den årsredovisning som behandlats i fullmäktige är förenliga med de mål fullmäktige beslutat, 12 kap. 2§ KL. Uttalandet om detta avges i revisorernas revisionsberättelse, vilken ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av densamma.

I enlighet med 4 kap Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) framgår att årsredovisningen ska inkludera en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen ska ge en översikt över utvecklingen i kommunens verksamhet. Vidare ska berättelsen innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomisk ställning. Detta inkluderar särskilt upplysningar om god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat.

Omfattning av målen och riktlinjerna regleras inte i lag, utan bestäms av fullmäktige i den enskilda kommunen.

Standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA), som tagits fram av branschorganisationerna, täcker inte granskning av dessa specifika aspekter. Därför måste en separat granskning beställas för dessa delar vilket utförs av Kommunrevisionen Högländet.

Denna granskning ingår i revisionsplanen för år 2023.

Revisionsobjektet för denna granskning är styrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande. Vår roll som granskare är att utföra granskningen i enlighet med god revisionssed och att ge revisorerna det underlag de behöver för att kunna göra en heltäckande bedömning.

3. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunen har uppfyllt målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i enlighet med de mål och riktlinjer som fastställts av kommunfullmäktige.
- Kommunens efterlevnad av balanskravet, baserat på de finansiella uppgifter som framgår av årsredovisningen per 31 december 2023.

4. Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31.

Granskning har skett i den omfattning som följer av God revisions sed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört en översiktlig granskning. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, tex förskingring.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2024-03-19 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2024-04-22.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (2017:725) (KL)
- Lag (2019:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

6. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Översiktlig analys av årsredovisningens förvaltningsberättelse i analysen ingår: fullmäktiges mål och/eller uppdrag i årsbudget och avrapportering av målfyllelse och /eller fullmäktiges särskilda uppdrag i årsredovisning.
- Efterlever balanskravet.

Rapporten är faktakontrollerad av kommunens ekonomichef.

7. Resultat av granskningen

7.1 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering om huruvida målen och riktlinjerna, som specificeras i KL 11 kap 6 § första och andra styckena, har uppnåtts och följts. I vår granskning kommer vi bedöma om förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av dessa mål och riktlinjer, vilket är avgörande för att fastställa om kommunen upprätthåller god ekonomisk hushållning.

Fullmäktige har i budgeten för 2023 (KF 2022-10-27, § 9) fastställt finansiella mål och mål för verksamheten för att uppnå god ekonomisk hushållning. För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv finns sex finansiella mål. För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsmässigt perspektiv har kommunens vision och dess tre fokusområden brutits ner till fyra effektmål i kommunprogrammet: Livskvalitet, Attraktivitet, Delaktighet & Samhällsplanering. Effektmålen mäts sedan via 21 indikatorer (ojämnt fördelat) samtliga indikatorer ingår i bedömningen.

Kommentar

Vår bedömning är att förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering om målen och riktlinjerna enligt KL 11 kap 6§.

7.2.1 Finansiella mål

Tabell redovisning av finansiella mål

Finansiellt mål	Utfall 2023	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelse 2023	Revisionens kommentar
Utdebiteringen ska vara oförändrad 22,26 kr.	22,26 kr	22,26 kr. Bedöms uppnått	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.
Det budgeterade överskottet ska enligt fullmäktiges regler för god ekonomisk hushållning <u>årligen motsvara minst 2,0 %</u> av skatteintäkter och bidrag. Det budgeterade överskottet 2023 - 25 ska tillsammans med budgeten 2022 och bokslut 2016 - 2021 vara i snitt <u>minst 1,8 %</u> . Resultatet uttryckt i procent av skatteintäkter och bidrag är: - 2023: 0,50 procent - 2024: 0,80 procent - 2025: 2,06 procent - Resultatet på 10-årsperioden är i snitt 1,86 procent	1,7 % 10-års genomsnitt: 2,4%	Årets resultat motsvarar 1,7 procent av skatteintäkter och bidrag, vilket överstiger det budgeterat resultatmålet för året på 0,5 procent Den senaste tioårsperioden har resultatet motsvarat 2,4 procent av skatteintäkter och bidrag. Sett över ett tioårsperspektiv har årets resultat varit starkt. Bedöms uppnått	Vi noterat att årets resultat inte riktigt når upp till det årliga riktvärde om minst 2% av skatter och intäkter. Dock överstiger årets resultat det budgeterade resultat om 0,5% samt att det långsiktiga riktvärdet om ett resultat under en 10-årsperiod i genomsnitt ska överstiga 1,86% uppnås. Vi instämmer i styrelsens bedömning
Investeringarna ska vara självfinansierade under planperioden. Dessutom ska investeringarna under 10-årsperioden 2016–2025 vara självfinansierade.	107 % 10-års genomsnitt: 134%	Investeringarna är självfinansierade till 107 procent under planperioden och 134 procent under 10-årsperioden 2016–2025. Bedöms uppnått	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.
För finansiellt sparande under planperioden ska 5 miljoner kronor årligen avsättas 2023 - 2025. - Under perioden avsätts 15,1 miljoner kronor, vilket innebär i snitt 5 miljoner kronor per år. Per fördelar sig finansiellt sparande enligt följande: 2023: -2,8 miljoner kronor 2024: -2,5 miljoner kronor 2025: 20,3 miljoner kronor	29,7 mnkr	Det finansiella målet om finansiellt sparande uppnåddes därmed 2023. Bedöms uppnått	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.
Kommunens soliditet ska årligen stärkas. Tidigare målvärde (65 procent) har räknats om efter förändrad redovisning som innebär minskad soliditet om ca 20 procentenheter. Soliditeten ska uppgå till 2023: 45,3% 2024: 45,7% 2025: 46,8%.	41,4 %	Soliditeten 2023-12-31 var 41,4 procent vilket var en mindre minskning med 1,8 procentenheter från 2022 och uppnådde därmed inte budgeterat soliditetsmål som var 45,3 procent. Bedöms inte uppnått	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.
Koncernens soliditet ska under perioden årligen stärkas och uppgå till 40 procent som långsiktigt mål, dock inte inom planperioden.	34,9 %	Vid bokslut 2023 var soliditeten för kommunkoncernen oförändrad, 34,9 procent. Bedöms delvis uppnått	Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta styrelsens bedömning.

I årsredovisningen redovisar kommunen de finansiella mål som fastställts av fullmäktige. Dessa mål utvärderas genom sex indikatorer. Av dessa indikatorer har fyra uppnått målen, en har delvis uppnått målet, och en har inte uppnått målet. De indikatorer som antingen delvis uppnått eller inte uppnått målen är relaterade till kommunens soliditet och koncernsoliditet. Trots att målet att öka soliditeten inte uppnåddes, förblir soliditeten stabil. Kommunens soliditet har minskat, men när pensionsförpliktelser inkluderas visar analysen att soliditeten är stabil.

Kommentar

Grundet på vår översiktliga granskning är vår bedömning att återrapporteringen av de finansiella målen i årsredovisningen är i allt väsentligt rättvisande och att resultatet är i stora delar förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen.

7.2.2 Verksamhetsmål

Tabell redovisning verksamhetsmål

Effektmål	Antal indikatorer per effektmål	Antal indikatorer som uppnås	Antal indikatorer som delvis uppnås	Antal indikatorer som inte uppnås	Antal indikatorer som inte mäts/bedöms	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelse
Livskvalitet	9	3	0	5	1	Effektmålet livskvalitet inte uppnått.
Attraktivitet	4	1	0	3	0	Effektmålet attraktivitet inte uppnått.
Delaktighet	3	1	0	1	1	Effektmålet delaktighet delvis uppnått.
Samhällsplanering	5	3	0	2	0	Effektmålet samhällsplanering uppnått.
Totalt	21	8	1	10	2	Kommunstyrelsens sammanlagda bedömning är att god ekonomisk hushållning för verksamheten delvis är uppnådd.

I årsredovisningen presenteras en uppföljning och utvärdering av de fastställda verksamhetsmålen. Av de totalt 21 indikatorerna som används för att bedöma måluppfyllelse, uppnår 8 målvärdet, en uppnår det delvis, tio uppnår inte målvärdet alls, och för två indikatorer saknas mätdata. Kommunstyrelsens

bedömning är att verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning delvis uppnås under 2023.

Kommentar

Grundet på vår översiktliga granskning bedömer vi att återsrapporteringen av verksamhetsmålen i årsredovisningen i allt väsentligt är rättvisande. Av de granskade effektmålen uppnås ett mål helt, ett uppnår målet delvis, och två uppnår inte de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

7.2.3 Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen kap 11 § 1 ska kommuner och kommunalförbund ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, och det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer för detta. Kommunfullmäktige har antagit en riktlinje för god ekonomisk hushållning. I riktlinjen specificeras kriterierna för att bedöma om kommunen uppnår god ekonomisk hushållning, vilket görs genom att väga samman finansiella mål med verksamhetsmål som anges i budgeten.

För att uppnå god ekonomisk hushållning enligt riktlinjen gäller följande:

Sammanvägd bedömning av alla effektmål det vill säga bedömning om god ekonomisk hushållning utifrån det verksamhetsmässiga perspektivet.

- Uppnått: Fler än hälften av effektmålen är uppnådda.
- Delvis uppnått: När den sammanvägda bedömningen varken är uppnådd eller inte uppnådd.
- Inte uppnådd: Fler än hälften av effektmålen är inte uppnådda.

Bedömning av respektive effektmål

- Uppnått: Fler än hälften av indikatorerna till effektmålet är uppnådda.
- Delvis uppnått: När den sammanvägda bedömningen av indikatorerna till effektmålet varken är uppnådda eller inte uppnådda.
- Inte uppnått: Fler än hälften av indikatorerna till effektmålet är inte uppnådda.

Bedömning av indikatorer där målsättningen grundar sig på jämförelse mot ett index (0-100)

- Uppnått: Full måluppfyllelse eller bättre.
- Delvis uppnått: Resultatet är nära uppsatt målnivå (målnivå inom 2 enheter i absolut avvikelse)
- Inte uppnått: När resultatet varken är uppnått eller delvis uppnått.

Bedömning av indikatorer där målsättningen grundar sig på jämförelse mot en volym

- Uppnått: Full måluppfyllelse eller bättre
- Delvis uppnått: Resultatet är nära uppsatt målnivå (måluppfyllelse inom 10 procent)
- Inte uppnått: När resultatet varken är uppnått eller delvis uppnått.

Kommunstyrelsen gör följande bedömning:

- Av de sex finansiella målen uppnås fyra helt, ett delvis och ett uppnås inte. De som inte uppnås helt är soliditetsmålen i kommunen och koncernen som inte ökar enligt uppsatt mål. I koncernen är den oförändrad och minskar något i kommunen men är oförändrad även i kommunen när pensionsskulden inkluderas. Då soliditeten är stabil även om den inte ökar samt att övriga finansiella mål uppnås är den samlade bedömningen att kommunen har god ekonomisk hushållning ur finansiellt perspektiv.
- Av de fyra effektmålen för verksamheten uppnås ett, ett uppnås delvis och två uppnås inte. Det är varken fler än hälften av effektmålen som är uppnådda eller inte uppnådda. När den sammanvägda bedömningen av effektmålen varken är uppnådd eller inte uppnådd är den sammanvägda bedömningen delvis uppnått.

Kommentar

Grundat på vår översiktliga granskning av kommunstyrelsens bedömning av god ekonomisk hushållning har vi inte identifierat några avvikelser som skulle tyda på att utvärderingen inte överensstämmer med kommunfullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att det finansiella målet är uppnått och att verksamhetsmålen är delvis uppfyllda, i enlighet med kommunens riktlinjer och bedömningskriterier för god ekonomisk hushållning.

7.3 Balanskravet

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och regioner som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.

Tabell balanskravsutredning:

Balanskravsutredning, mnkr	År 2023	År 2022	År 2021	År 2020	ÅR 2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	22,2	71,4	71,4	47,9	23,2
Samtliga realisationsvinster	-1,2	-1,9	0,0	-0,3	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	21	69,6	71,4	47,7	23,2
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-7,6	-1,1	-1,3	-3,9	0,0
Årets balanskravsresultat	13,4	68,4	70,1	43,7	23,2
Ackumulerad RUR	-33,1	-25,5	-24,4	-23,1	-19,2
Max RUR (2% av skatteintäkter & bidrag)	Inget tak	-25,5	-24,4	-23,1	-21,7

Kommentar

Kommunen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av årsredovisningen framgår det att kommunens balanskravsresultat (efter justering) uppgår till 21 mnkr. Det finns inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Eksjö 2024-04-04

Kommunrevisionen Högländet

Jens Eriksson
Revisionschef

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Jens Eriksson

Datum: 2024-04-11 13:49

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

2333BBD34CBF93F1BC4FDF95413F16DC287672ED694EB214E96E64872CAE0FF2